

مسئله‌ی ۱. صف

شش پسر و نه دختر می‌خواهند که در یک صف کنار یکدیگر قرار بگیرند. فرض کنید متغیر S برابر با تعداد مکانهایی باشد که یک پسر و یک دختر کنار هم قرار گرفته باشند (به طور مثال در صف GBGGBBGBBGGGBGG متغیر S برابر با ۸ است). مقدار میانگین S (اگر تمامی ترتیب‌های قرارگیری این پانزده نفر را در نظر بگیریم) برابر با چه مقداری است؟

حل. توضیح کلی راه حل

الف

راه حل بخش اول

ب

راه حل بخش دوم

ج

راه حل بخش سوم

▷

مسئله‌ی ۲. گزاره

اگر رخ داده‌های A و B مستقل از هم باشند، صحت گزاره‌ی زیر را بررسی کنید. (در صورتی که درست است، آن را اثبات نمایید و در صورتی که درست نیست، برای آن مثال نقض بیاورید)

$$P(A \cap B|C) = P(A|C) \times P(B|C)$$

حل.

درست نیست، به عنوان مثال در صورتی که:

$$S = \{1, 2, 3, 4\}$$

$$A = \{1, 2\}, B = \{3, 4\}, C = \{1, 3\}$$

داریم:

$$P(A \cap B) = \frac{1}{4} = P(A)P(B) \Rightarrow P(A \cap B|C) = \frac{1}{4}$$

$$P(A|C)P(B|C) = \frac{1}{4} \Rightarrow P(A \cap B|C) \neq P(A|C) \times P(B|C)$$

▷

مسئله ۳. تصادف با پواسون

فرض کنید X و Y دو متغیر تصادفی مستقل با توزیع پواسون باشند که پارامترهای آنان به ترتیب μ و λ است.

الف

میانگین X را محاسبه کنید.

ب

واریانس X را محاسبه کنید.

ج

نشان دهید که $X + Y$ یک متغیر تصادفی پواسون با پارامتر $\mu + \lambda$ است.

حل.

الف

راه حل بخش اول

$$\begin{aligned} P_x(x) &= \frac{e^{-\mu} \mu^x}{x!} \\ E[X] &= \sum_{x=0}^{\infty} x \frac{e^{-\mu} \mu^x}{x!} \\ &= \sum_{x=1}^{\infty} x \frac{e^{-\mu} \mu^x}{(x-1)!} \\ &= \mu e^{-\mu} \sum_{x=1}^{\infty} \frac{\mu^{x-1}}{(x-1)!} \\ &\Rightarrow \mu e^{-\mu} \sum_{y=0}^{\infty} \frac{\mu^y}{y!} \\ \sum_{y=0}^{\infty} \frac{\mu^y}{y!} &= e^{\mu} \\ \Rightarrow E[X] &= \mu e^{-\mu} e^{\mu} = \mu \end{aligned}$$

ب

راه حل بخش دوم

$$\begin{aligned} \text{var}(X) &= E[X^2] - E[X]^2 \\ E[X^2] &= \sum_{x=0}^{\infty} x^2 \frac{e^{-\mu} \mu^x}{x!} = \mu e^{-\mu} \sum_{x=1}^{\infty} x \frac{\mu^{(x-1)}}{(x-1)!} \\ &= \mu e^{-\mu} \left(\sum_{x=1}^{\infty} (x-1) \frac{\mu^{(x-1)}}{(x-1)!} + \sum_{x=1}^{\infty} \frac{\mu^{(x-1)}}{(x-1)!} \right) \\ &= \mu e^{-\mu} \left(\mu \sum_{x=2}^{\infty} \frac{\mu^{(x-2)}}{(x-2)!} + \sum_{x=1}^{\infty} \frac{\mu^{(x-1)}}{(x-1)!} \right) \\ &= \mu e^{-\mu} \left(\mu \sum_{i=0}^{\infty} \frac{\mu^i}{i!} + \sum_{j=0}^{\infty} \frac{\mu^j}{j!} \right) \\ &= \mu e^{-\mu} (\mu e^{\mu} + e^{\mu}) = \mu^2 + \mu \\ &\implies \text{var}(X) = \mu^2 + \mu - \mu^2 = \mu \end{aligned}$$

▷

مسئله ۴. بازی (امتیازی)

دو نفر به نام‌های A و B مشغول یک بازی هستند که شرح آن در ادامه می‌آید. ابتدا A عدد ۱ یا ۲ را روی یک کاغذ می‌نویسد و آن را پنهان می‌کند. B باید حدس بزند عددی که A نوشته، چه بوده است. اگر عددی که A نوشته i باشد و حدس B هم درست باشد، در آن صورت A باید i تومن به B بدهد. اما اگر حدس B نادرست باشد، B باید $\frac{1}{4}$ تومن به A بدهد. اگر B به صورت رندوم حدس بزند به طوری که با احتمال p حدس بزند ۱ و با احتمال $1-p$ حدس بزند ۲، امید ریاضی پول دریافتی توسط B را در دو حالت زیر محاسبه کنید.

الف

اگر A عدد ۱ را روی کاغذ نوشته باشد.

ب

اگر A عدد ۲ را روی کاغذ نوشته باشد.

ج

محاسبه کنید که به ازای چه مقداری از p ، مینیموم امید ریاضی محاسبه شده در دو حالت بالا، ماکسیموم می‌شود.

حل.

الف

اگر A عدد ۱ را بنویسد و B به با احتمال p به درستی عدد A را حدس بزند و با احتمال $1 - p$ اشتباه حدس بزند، می‌توان امید ریاضی پول دریافتی توسط B را به شکل زیر محاسبه کرد:

$$E(X_1) = 1 \times p - 0.75(1 - p) = \frac{7}{4}p - \frac{3}{4}$$

ب

اگر A عدد ۲ را بنویسد و B با احتمال $1 - p$ درست حدس بزند و با احتمال p اشتباه کند، می‌توان امید ریاضی پول دریافتی توسط B را به شکل زیر محاسبه کرد:

$$E(X_2) = 2(1 - p) - 0.75p = 2 - \frac{11}{4}p$$

ج

در این قسمت باید تابع $\min(E(X_1), E(X_2)) = \min(\frac{7}{4}p - \frac{3}{4}, 2 - \frac{11}{4}p)$ را بررسی کنیم. اگر نمودار $E(X_1)$ و $E(X_2)$ که دو تابع خطی از p هستند را رسم کنیم، می‌بینیم که مینیموم زمانی اتفاق می‌افتد که

$$\frac{7}{4}p - \frac{3}{4} = 2 - \frac{11}{4}p \Rightarrow p = \frac{11}{18} \Rightarrow \text{maximized pool} = \frac{23}{72}$$

▷

موفق باشید (:)